

parlamentarisme, idet Den Forenede Rigsdag for Fremtiden bliver Sædet for den egentlige Magtafgørelse, herunder ogsaa for Regeringens Dannelse eller Forbliven. Med de Forskydninger, som Forholdstaltvalgene til de to Afdelinger giver Anledning til, kan det Tilfælde tænkes, at en Regering, som kommer i Mindretal i Folketinget, dog kan have Flertal i Den Forenede Rigsdag og dermed den parlamentariske Flertalsret.

Man har under Udvalgets Drøftelser rejst det Spørgsmaal, om ikke Ordet *Rigsdagen* overalt kunde træde i Stedet for *Den Forenede Rigsdag*. Selv om dette unægtelig sprogligt vilde være en Forenkling, frembyder det den Vanskelighed, at det giver en begrebsmæssig Uklarhed. Overalt, hvor der staar „Rigsdagen“ alene, skal det betyde hele Institutionen, uanset om den optræder samlet eller i to Afdelinger (ligesom i Sættelserne „Rigsdagsvalg“, „Rigsdagssamling“, „Rigsdagsmand“ og „Rigsdagsbeslutning“); hvor der derimod staar „Den Forenede Rigsdag“, betyder det den særligt konstituerede Forsamling af alle Medlemmer.

Denne Forskel mellem Den Forenede Rigsdag og de to Ting vil naturligvis komme til at gøre sig stærkt gældende i Rigsdagsarbejdet under den nye Grundlov, og Flertallet i Udvalget har med adskillige af Ændringsforslagene (til §§ 38, 40, 44, 45, 46 og 54) taget Sigte paa at fuldstændiggøre Kommissionsarbejdet paa dette Punkt. Hovedsynspunktet har været det før nævnte at holde Lovgivningsarbejdet i de to Ting inden for de saglige Rammer og henvise alle politiske Konfliktspørgsmaal til Den Forenede Rigsdag, herunder ogsaa Forespørgsler af politisk Natur samt alle saakaldte Paastande paa Overgang til Dagsordenen. Det er en Forudsætning, at de nærmere Bestemmelser træffes i de fremtidige Forsamlings Forretningsordener, men Rammen herom vil altsaa være givet ved de foreslaaede Ændringer.

Naar det har været indvendt over for den af Kommissionsflertallet og Udvalgsflertallet foreslaaede Ordning, at den byg-

ger paa rent Flertal og ikke giver nogen *Beskyttelse for Mindretallene*, skal hertil bemærkes, at det for Regeringens Førelse er af største Vigtighed, at Magt og Ansvar følges, og at Rigsdagens Handlekraft ikke unødvendigt svækkes. Men det maa dog bemærkes, at Lovforslaget paa ingen Maade mangler Beskyttelse for bestaaende Mindretal. Denne Beskyttelse er af en dobbelt Natur. Dels sikrer Bestemmelsen om Folkeafstemning i § 59 (i Ændringsforslagenes Form med mere udvidede Friste), at en kraftig Opinion baade paa Rigsdagen og blandt Vælgerne kan kræve en vedtaget Lov ud til Vælgerne direkte Afgørelse, selv om den er vedtaget af Rigsdagen med ikke ubetydeligt Flertal, i visse Tilfælde paa lige op til to Trediedele af samtlige Medlemmer. Dels findes der i Forslagets § 82 en særlig grundlovs-mæssig Sikring af de personlige Friheder, som ogsaa i høj Grad er en Mindretalsbeskyttelse, endda imod et nok saa stort Flertal.

Paa disse to Punkter har Udvalgets Flertal ønsket at skabe en Beskyttelse for Mindretallene paa Punkter, hvor det er noget nyt i dansk Forfatningshistorie. I den nuværende Forfatning gives der ikke nogen Art af Mindretalsbeskyttelse — bortset fra Ekspropriationsbestemmelsen i § 80, som opretholdes —, naar Flertallet er „ens“ i Rigsdagens to Ting, som f. Eks. i Perioderne 1920—24, 1926—29 og efter September 1936.

Det kan altsaa ikke siges, at Flertallet har afvist Beskyttelse af Mindretallene, men det, Flertallet har afvist, er saadanne Former for denne Beskyttelse, der blot vilde blive Spiren til nye Forfatningskonflikter af den hidtil kendte Art.

Angaaende *Folketikkens* grundlovs-mæssige Stilling havde der allerede inden for Kommissionen været ført Drøftelser, som var endt med en samlet Flertalsudtalelse i Bemærkningerne til den gældende Grundlovs § 73 (Forslagets § 70). Disse Bemærkninger har Udvalgets Flertal taget op til fornyet Drøftelse og er enedes om